

قانون حمایت قضائی و بیمه‌ای از مأموران یگان حفاظت محیط زیست و جنگل‌بانی

ماده ۱- مأموران یگان حفاظت محیط زیست و جنگل‌بانی که در قالب دستورالعمل تشکیل یگان‌های حفاظت در دستگاه‌های اجرائی تسلیح و ضابط خاص قضائی محسوب می‌شوند، صرفاً در خصوص بندهای (۱)، (۲) و (۳) ماده (۳) قانون به‌کارگیری سلاح توسط مأمورین نیروهای مسلح در موارد ضروری مصوب ۱۳۷۳/۱۰/۱۸ حق به‌کارگیری سلاح در انجام وظایف و مأموریت‌های سازمانی خود را دارند. مأموران مزبور از حیث تکالیف، وظایف و مسؤولیت‌های کیفری و مدنی ناشی از به‌کارگیری سلاح در موارد مذکور مشمول قانون فوق‌الذکر می‌باشند. دستگاه اجرائی مربوطه از حیث تکالیف خود در قبال مأموران موضوع این ماده از جمله پرداخت دیه و جبران خسارت، مشمول قانون مذکور است.

تبصره ۱- به‌کارگیری سلاح در خصوص بند (۴) ماده (۳) قانون به‌کارگیری سلاح توسط مأمورین نیروهای مسلح در موارد ضروری در صورتی مجاز است که ضمن رعایت تمام ضوابط مقرر از جمله تبصره (۳) ماده (۳) و ماده (۷) قانون مذکور، از هیچ طریق دیگری مانند به‌کارگیری سلاح غیرکشنده، امکان دستگیری و متوقف نمودن مرتکبان وجود نداشته باشد.

تبصره ۲- دادرها و دادگاهها مکلفند پرونده‌های موضوع این ماده را خارج از نوبت رسیدگی نمایند.

ماده ۲- دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط موضوع ماده (۱) این قانون مکلفند مأموران یگان حفاظت دستگاه مربوطه خود اعم از کارکنان ثابت، پیمانی و قراردادی را در راستای انجام وظایف و مأموریت‌های خود در قبال شهادت، فوت، بیماری صعب‌العلاج، نقص عضو، ازکارافتادگی و حوادث بر اساس مقررات این قانون و آیین‌نامه اجرائی آن بیمه نمایند.

تبصره - در مواردی که دستگاه‌های اجرائی مذکور براساس قوانین و حسب مورد برای انجام مأموریت‌های سازمانی از افرادی غیر از مأموران یگان حفاظت استفاده می‌نمایند مانند مأموران اجرائی محیط زیست و منابع طبیعی، دستگاه مربوطه موظف است نسبت به پوشش بیمه‌ای این دسته از افراد مطابق این ماده اقدام نماید.

ماده ۳- آیین‌نامه اجرائی این قانون مشتمل بر نحوه تأمین و پرداخت وجوه موضوع مواد (۱۳) و (۱۴) قانون به‌کارگیری سلاح توسط نیروهای مسلح در موارد ضروری مصوب ۱۳۷۳/۱۰/۱۸ به مشمولان این قانون و همچنین چگونگی پوشش بیمه‌ای آنها، ظرف مدت شش ماه از لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط وزارت دادگستری با

همکاری ستاد کل نیروهای مسلح و حسب مورد با هماهنگی سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت جهاد کشاورزی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۴- سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است همه ساله اعتبارات مورد نیاز اجرای این قانون را به پیشنهاد سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت جهاد کشاورزی در لوایح بودجه سنواتی پیش‌بینی نماید.

قانون فوق مشتمل بر چهار ماده و سه تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و سوم اردیبهشت‌ماه یکهزار و سیصد و نود و نه مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۹/۳/۷ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - محمدباقر قالیباف

آیین نامه اجرایی قانون حمایت قضایی و بیمه ای از ماموران یگان حفاظت محیط زیست و جنگل بانی

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱- قانون: قانون حمایت قضایی و بیمه ای از ماموران یگان حفاظت محیط زیست و جنگل‌بانی - مصوب ۱۳۹۹ -

۲- بیمه‌گر: شرکت بیمه ای که مجوز فعالیت از بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران دریافت کرده باشد و در ازای دریافت حق بیمه، جبران خسارت ناشی از حوادث تحت پوشش و مسئولیت مدنی را طبق قانون و این آیین‌نامه به عهده می‌گیرد.

۳- دستگاه مشمول: سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور.

۴- ماموران: ماموران یگان حفاظت دستگاه‌های مشمول اعم از رسمی، پیمانی و قراردادی که در قالب دستورالعمل تشکیل یگان‌های حفاظت در دستگاه‌های اجرایی، تسلیح و ضابط خاص قضایی محسوب می‌شوند و همچنین سایر افراد غیر از ماموران یگان حفاظت که از سوی دستگاه‌های مشمول بر اساس قوانین و حسب مورد برای انجام ماموریت‌های سازمانی استفاده می‌شوند، مانند ماموران اجرایی محیط‌زیست و منابع طبیعی.

ماده ۲- در مواردی که ماموران با رعایت قانون، سلاح به کارگرفته و شخص یا اشخاص بی‌گناهی مقتول یا مجروح شده یا می‌شوند و یا خسارت مالی بر آنان وارد گردیده یا می‌گردد، پرداخت دیه و جبران خسارات مذکور به

طور کامل بر اساس رأی مرجع قضایی از محل اعتبارات مصوب مربوط توسط دستگاه مشمول ذی‌ربط صورت خواهد گرفت.

تبصره ۱- دستگاه‌های مشمول برای تامین دیه و خسارت موضوع این ماده، حسب مورد می‌توانند مسئولیت مدنی ماموران خود را به طور کامل نزد یکی از بیمه‌گران بیمه کنند.

تبصره ۲- مامورانی که قبل از تصویب قانون مبادرت به بکارگیری سلاح نموده و از این لحاظ ملزم به پرداخت دیه یا جبران خسارت گردیده‌اند، ولی وجوه مربوط توسط سازمان متبوع مامور پرداخت نشده باشد، بدهی آنان با ارایه اسناد و مدارک لازم از محل اعتبارات این آیین‌نامه پرداخت خواهد شد.

ماده ۳- دستگاه‌های مشمول مکلفند ماموران خود را در انجام وظایف و مأموریت‌شان مطابق قانون در قبال شهادت، فوت، بیماری صعب‌العلاج، نقص عضو و از کارافتادگی مطابق قوانین مربوط به میزان دیه مرد مسلمان در ماه‌های حرام و در مورد سایر حوادث به طور کامل نزد یکی از بیمه‌گران بیمه نمایند.

تبصره ۱- میزان تعهد بیمه‌گر در موارد شهادت و فوت طبق قوانین مربوط و در مورد نقص عضو، از کارافتادگی، بیماری صعب‌العلاج و حوادث برابر با مبلغ مندرج در قرارداد بیمه است.

تبصره ۲- در صورتی که دستگاه مشمول ماموران خود را در اجرای این ماده بیمه نکرده باشد یا خسارت وی به طور کامل پوشش داده نشده باشد، دیه و خسارت حادث شده از محل اعتبارات مصوب مربوط دستگاه مشمول ذی‌ربط پرداخت می‌شود.

ماده ۴- دستگاه‌های مشمول می‌توانند علاوه بر جبران خسارت وارده توسط بیمه‌گر، با تأیید بالاترین مقام دستگاه و با رعایت مقررات مربوط، به مامورانی که در جهت انجام وظیفه مطابق قانون متحمل صدمات بدنی و ضرر و زیان مالی شده‌اند، ظرف یک‌سال کمک مالی نمایند.

ماده ۵- ماموران دستگاه‌های مشمول از حمایت‌های موضوع قانون حمایت قضایی از کارکنان دولت و پرسنل نیروهای مسلح - مصوب ۱۳۷۶ - با اصلاحات بعدی و آیین‌نامه اجرایی آن موضوع تصویب‌نامه شماره ۲۸۲۱۲/ت/۲۰۴۷۴-هـ مورخ ۱۳۷۹/۷/۳ و اصلاحات بعدی آن برخوردار می‌باشند.

ماده ۶- سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است همه ساله اعتبار لازم جهت اجرای ماده (۲) این آیین‌نامه را در ردیف جداگانه در لایحه بودجه سنواتی و اعتبار لازم جهت حق بیمه مربوط به پوشش بیمه‌ای ماموران موضوع

ماده (۳) و همچنین اجرای ماده (۴) این آیین نامه را ذیل ردیف هر یک از دستگاه های مشمول پیش بینی و تأمین نماید.

تبصره - اعتبارات مذکور بر پایه درخواست دستگاه های مربوط تخصیص می یابد و طبق مقررات ذی ربط در اختیار آنها قرار خواهد گرفت.

ماده ۷- در مواردی که دستگاه های مشمول اقدام به استفاده از تشکل های مردم نهاد، همیاران طبیعت، نیروهای داوطلب مردمی و نیروهای سایر دستگاه ها نمایند، از حمایت های قانونی، قضایی و بیمه ای موضوع این آیین نامه و مواد (۹)، (۱۶) و (۲۰) قانون مدیریت بحران کشور - مصوب ۱۳۹۸ - بهره مند خواهند شد.

تبصره - نیروهای مشمول این ماده باید در سامانه همکاری داوطلبانه دستگاه مشمول ثبت نام کنند. دستگاه مشمول طبق فهرست اعلامی به بیمه گر نسبت به برقراری پوشش بیمه مسئولیت مدنی و حوادث داوطلبان اقدام می نمایند.